

Treasury on-balance

plaatje

Op dit moment zijn bijna alle IAS-standaarden goedgekeurd door de Europese Unie. Eén van de uitzonderingen hierop vormen IAS 32 en IAS 39, waarin de waardering, presentatie en toelichting van financiële instrumenten behandeld worden. De IASB ontwikkelde onlangs de ontwerprichtlijnen voor de wijzigingen voor deze standaarden. Niet alleen banken en verzekeraars krijgen te maken met IAS 32 en 39, vrijwel iedere organisatie zal hiermee te maken krijgen. Ook de treasury-afdeling zal hierop moeten inspelen.

GUIDO WINCKELS EN JEFFREY JANSSEN

De treasuryfunctie in een organisatie heeft onder andere *risicobeheer* als taak. We praten in dit geval over risico's, zoals renterisico, valutarisico en kredietrisico. Om deze risico's af te wentelen kan men onder meer gebruik maken van hedginginstrumenten. In de huidige situatie worden deze veelal vanwege de geringe investering niet op de balans getoond, maar als kosten in de resultatenrekening verantwoord. Het is maar zeer de vraag of dit het gewenste inzicht geeft in de risico's en verwachte kasstromen van financiële instrumenten. Volgens IFRS moeten deze daarom op de balans worden opgenomen. Hierdoor wordt een nieuw risico geïntroduceerd voor de treasury-afdeling. Dit risico is het in de balans opnemen van instrumenten, waardoor wijzigingen kunnen ontstaan in resultaat, eigen vermogen, balansverlenging en ratio's.

Voorbeeld

U sloot een lening af waarover u x % rente betaalt. Een van de voorwaarden is dat dit rentepercentage is gebaseerd op het feit dat uw eigen vermogen minimaal 35% van het balanstotaal is. Door balansverlenging kunt u daardoor in een situatie terechtkomen dat u onder de minimumeis terechtkomt die u bent overeengekomen met de kredietverstrekker, met mogelijk een kostenverhogend effect.

Strategie

Een van de onderdelen van uw strategie is daarom het vaststellen welk risicoprofiel voor uw organisatie met betrekking tot treasury gewenst is. Het risicoprofiel wordt in dit geval gedefinieerd als: in welke mate mogen schommelingen in de marktprijzen zoals rente, valutaschommelingen, de olieprijs en dergelijke van invloed zijn op het resultaat en eigen vermogen. Omdat IAS 32 en 39 van invloed zijn op uw risico-

Derivaten

Een onderneming factureert een verkooptransactie in US Dollars en dekt het koersrisico af door aankoop van een valutatermijntransactie. In dit geval is er sprake van een financieel instrument, ook wel derivaat genoemd.

profiel, moet u uw risicoprofiel opnieuw vaststellen onder deze wet- en regelgeving. Zijn de uitkomsten daarvan acceptabel en beheersbaar, dan is het de verantwoordelijkheid van Corporate Accounting om deze in het jaarverslag te verwerken.

Zijn de uitkomsten echter niet acceptabel en/of beheersbaar, dan is het tijd voor actie. U zult dan het geheel van instrumenten dat u gebruikt moeten aanpassen om weer tot een aanvaardbaar risiconiveau te komen. Om dit gewenste resultaat te behalen is het verstandig om dit in projectvorm te doen. Hiervoor start u met het opstellen van een plan van aanpak, waarin is weergegeven hoe de set van instrumenten aangepast moet worden om de risico's acceptabel en beheersbaar te maken.

Alternatieve scenario's ontwikkelen

Een van de bijzondere aspecten binnen de projectaanpak is het feit dat de richtlijnen IAS 32 en 39 nog niet definitief zijn, terwijl deze een grote impact kunnen hebben op de eisen die u stelt aan de inrichting van uw organisatie en uw systemen. Een voorbeeld hiervan is of macrohedging wel of niet is toegestaan. Als u een-op-een relaties moet gaan vastleggen, heeft dit grote gevolgen voor de inrichting van uw treasury en financiële systemen. Dit betekent dat u continu de actualiteiten moet volgen om te bepalen wat nieuwe voorstellen betekenen voor uw project. Het opstellen van een beslissingsboom met uitgewerkte alternatieven kan daarbij van ondersteunende waarde zijn.

Bij veel organisaties is de afdeling Corporate Accounting verantwoordelijk voor de implementatie van IFRS. Vanwege de hoge impact op uw organisatie en het specialisme dat nodig is, is het verstandig om voor de implementatie van IAS 32 en 39 de treasury-afdeling het project te laten trekken.

Bijzonderheden implementatie IAS 32 en 39

Bijzonderheden in vergelijking met de andere standaarden:

- off-balance producten moeten on-balance gebracht worden (bij andere richtlijnen is over het algemeen een of andere vorm van on-balance aanwezig), daarnaast kan het voorkomen dat de waardering aangepast moet worden;
- IAS 32 is uitsluitend gewijd aan toelichtingen en presentatie (waar deze toelichtingen en presentatie bij andere standaarden onderdeel zijn van de richtlijn);
- derivaten kunnen onderdeel zijn van een ander instrument en zijn daardoor niet altijd herkenbaar.

Impact van IAS 32 en 39 binnen de organisatie

IAS 32 en 39 hebben binnen uw organisatie onder andere invloed op:

- *treasury en financiële systemen*: het naar de balans brengen van off-balance producten heeft een grote impact op de benodigde systeemaanpassingen. (In *IFRS-nieuws* afl. 4 kwam dit ook aan de orde in het artikel over strategisch

G. Winckels, Financieel specialist bij Eiffel, divisie Zorg & Zekerheid (gwinckels@eiffel.nl) en Jeffrey Janssen, Consultant bij Eiffel, divisie Handel & Industrie (jjanssen@eiffel.nl)

Omdat IAS 32 en 39 van invloed zijn op uw risicoprofiel, moet u uw risicoprofiel opnieuw vaststellen onder deze wet- en regelgeving.

testen van R. Marselis en N. Bos). De uitkomsten uit de treasury-systemen moeten vertaald worden naar uw financiële systemen en uw rekeningschema zal moeten worden aangepast;

- *de accounting manual*: de introductie van nieuwe balansposten houdt in dat deze herkend kunnen worden, gedefinieerd en gewaardeerd moeten worden;
 - *training*: uw medewerkers zullen getraind moeten worden om derivaten te herkennen en te interpreteren;
 - *competenties*: u zult de competenties van uw accountingmedewerkers die nu nog niets met financiële instrumenten te maken hebben, willen aanpassen;
 - *beloningssystemen*: door de impact op resultaat en eigen vermogen zult u resultaatafhankelijke beloningen van managers willen aanpassen;
- *duale rapportage*: om 'in control' te komen is een periode van duaal rapporteren wenselijk. De vraag is of uw treasury en financiële systemen hiertoe in staat zijn en of u voldoende capaciteit kunt vrijmaken om het gewenste en gerealiseerde risicoprofiel te analyseren.

IAS 32 en 39, last of zegen?

Zoals we zagen is een van de taken van een treasuryafdeling risicobeheer. Op dit ogenblik worden risico's niet gewaardeerd op de balans. IFRS stelt dat over de risico's waaraan een organisatie wordt blootgesteld gerapporteerd wordt in het geconsolideerde jaarverslag. Het traject om het mogelijk te maken hierover te rapporteren kan, afhankelijk van de organisatie, moeizaam en kostbaar zijn. Deze extra belasting voor de treasury-afdeling heeft als positief effect dat aan uw stakeholders op een transparante wijze gerapporteerd wordt dat u op dit gebied 'in control' bent.